

Finanspolicy för Växjö kommunkoncern

– närmare riktlinjer

Dokumenttyp Styrande dokument	Dokumentnamn Finanspolicy för Växjö kommunkoncern – närmare riktlinjer	Fastställd/Upprättad Kommunstyrelsen 2019-11-05 § 366	Senast ändrad i dnr: 2019-11-05 Dnr KS/2019- 00560
Dokumentansvarig Kommunstyrelsen		Tidigare ändringar	Giltighetstid Tills vidare
Dokumentinformation			

FINANSPOLICY
Växjö Kommunkoncern
- Närmare riktlinjer –

Fastställd av kommunstyrelsen 2019-11-05, §366

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	3
2. TILLGÅNGAR	3
2.1 MÅLFORMULERING	3
2.2 PLACERINGSFÖRESKRIFTER	3
2.2.1 STRATEGISK TILLGÅNGSFÖRDELNING	3
2.2.2 FÖRVAR.....	3
2.2.3 VAL AV VÄRDEPAPPER	3
3. SKULDER	4
3.1 UPPLÅNING ALLMÄNT	4
3.2 MÅLFORMULERING	4
3.3 TILLÅTNA INSTRUMENT	4
3.4 RISKHANTERING	5
3.4.1 FINANSIERINGSRISK.....	5
3.4.2 RÄNTERISK	5
3.4.3 VALUTARISK	6
3.4.4 LIKVIDITETSRIK – PLACERING AV TILLGÅNGAR	6
3.4.5 DERIVATINSTRUMENT.....	7
3.4.6 STRUKTURERADE LÅN	7
3.4.7 FÖRFINANSIERING	7
3.5 RAPPORTERING.....	8
3.5.1 RAPPORTERING.....	8
4. ORDLISTA	9

1. INLEDNING

Kommunfullmäktige har i finanspolicyn (punkt 9) uppdragit åt styrelsen att fatta beslut om specifika riktlinjer för den finansiella verksamheten.

2. TILLGÅNGAR

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för kommunens medelsförvaltning.

2.1 MÅLFORMULERING

Kommunen ska förvalta dess kapital så att kommunens åtagande kan uppfyllas i ett kortare och ett längre perspektiv.

2.2 PLACERINGSFÖRESKRIFTER

Placeringsföreskrifterna anger hur tillgångarna i kommunens värdepappersportfölj får placeras. Föreskrifterna delas in i två delar:

- Strategisk tillgångsfördelning
- Val av värdepapper

2.2.1 STRATEGISK TILLGÅNGSFÖRDELNING

Den strategiska fördelningen anger vilka tillgångsslag som är tillåtna och är enligt finanspolicyn kommunstyrelsens ansvar.

Kommunens medel får placeras i följande tillgångsslag:

- Räntebärande instrument inklusive utlåning till kommunens bolag

2.2.2 FÖRVAR

Portföljens tillgångar ska förvaras hos banker/värdepappersbolag som har:

- Finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring enligt lagen om värdepappersrörelse.
- Värdepapper som avser utlåning till kommunens bolag förvaras hos kommunen.

2.2.3 VAL AV VÄRDEPAPPER

Vid placering i räntebärande värdepapper gäller att tillvarata finansmarknadens möjligheter att skapa en ränteportfölj med god likviditet och låg kreditrisk.

Följande instrument är tillåtna.

- Utlåning till kommunens hel- respektive delägda bolag
- Statsskuldväxlar, statens obligationer, bolag helägda och/eller garanterade av staten
- Bostadsinstitutens obligationer/certifikat
- Bankinlåning, specialinlåning i bank
- Kommunobligationer
- Kommun-landstings certifikatprogram (inkl dotterbolag)
- Kommuninvests obligationer
- Räntefonder med placeringsinriktning mot tillåtna instrument enligt ovan.
- Räntefonder med placeringsinriktning som även omfattar företagscertifikat och företagsobligationer, och som tillåter en kreditbedömning enligt Standard & Poor's eller motsvarande som lägst är BBB-.

- Räntefonder med placeringsinriktning som även omfattar företagscertifikat och företagsobligationer som tillåter en kreditbedömning enligt Standard & Poor's eller motsvarande som lägst är BB- för maximalt 30% av fondens innehav. Denna typ av räntefonder får maximalt uppgå till 30% av kommunens totala likviditetsförvaltning.

Placering på annat sätt beslutas av kommunstyrelsens arbetsutskott.

3. SKULDER

3.1 UPPLÅNING ALLMÄNT

Upplåning får genomföras för långfristiga investeringsfinansieringar eller kortfristig betalningsberedskap.

Låneportföljens förfallotidpunkter ska harmoniera med förväntat kapitalbehov och fastställda risker vid finansiering. En jämn förfallostruktur ska därför eftersträvas varvid även likviditetsaspekter av större ränteförfall ska beaktas.

3.2 MÅLFORMULERING

Upplåning ska ske med beaktande av likviditetssituationen, penningmarknadsläge samt planerad investeringstakt.

- Upplåningen ska ske till lägsta möjliga kostnad i förhållande till vald finansieringslösning.
- Upplåningen ska ske till betryggande säkerhet och utan spekulativa inslag.

3.3 TILLÅTNA INSTRUMENT

Lånefinansieringen får ske enligt nedan:

- Lån hos kommun eller företag inom kommunkoncernen
- Lån hos annan svensk kommun, kommunföretag, svenskt landsting eller landstingsföretag
- Lån hos Kommuninvest i Sverige AB (publ)
- Lån hos Europeiska Investerings Banken (EIB)
- Lån hos Nordiska Investeringsbanken (NIB)
- Lån hos Europeiska Utvecklingsbanken (CEB)
- Lån hos svenska staten, svensk exportkredit, svensk bank eller svenskt finansinstitut/försäkringsbolag/pensionsanstalt, pensionsfonder
- Lån hos utländsk bank eller finansinstitut om upplåningen sker med tillämpning av svensk lag och med lånedokumentation på svenska eller engelska
- Utgivare av kortfristiga skuldebrev på penning- och kapitalmarknaden (certifikatprogram)
- Lån i utländsk valuta. Valutarisken ska försäkras bort.
- Leasing
- Checkräknings/koncernkontokredit

3.4 RISKHANTERING

Risker uppkommer i all finansiell verksamhet. En aktiv finansförvaltning skapar dock möjligheter till ett rationellt hanterande av dessa.

3.4.1 FINANSIERINGSRISK

Finansieringsrisk innebär att medel inte kan lånas upp eller bara lånas upp till kraftigt ökade kostnader.

Refinansieringsrisk innebär att det i vissa situationer kan vara svårt att till fördelaktiga villkor placera om stora volymer lån. Refinansieringsrisken i portföljen är större om betydande belopp ska placeras om vid ett enda tillfälle i jämförelse med om mindre lånebelopp förfaller över en längre tidsperiod.

Genom att sprida låneportföljens förfallotider jämnt över tiden blir också refinansieringsrisken mindre.

Ingen maximal kreditförfallotid per kredit fastslås. Kreditförfallotid är beroende av finansieringsbehovet.

Respektive låntagare ska utifrån sina förutsättningar besluta om vilken förfallostruktur som bör eftersträvas för att inte för stor del av låneportföljen förfaller samtidigt.

Exempel hur förfallostrukturen kan anges:

Kreditförfall inom:	Min	Max
1 år	10%	20%
1-2 år	0%	20%
osv		
9-10 år	0%	20%
10- år	0%	20%

3.4.2 RÄNTERISK

Ränterisken beror främst på räntebindningstiden. För att begränsa ränterisken bör räntebindningstiden för olika lån spridas över tiden.

Räntebindningstiden får ändras inom angivna gränser genom att använda godkända derivatinstrument. Ränteriskberäkningen avser kommunens/bolagets nettoskuld, d v s totala finansiella skulder minus finansiella tillgångar.

Andelen kortfristig räntebindning får variera inom av kommunen/bolaget angivna intervall beroende på ränteläget.

Räntebindningstiden för varje enskilt lån bör inte överstiga 10 år.

Lånen ska således spridas på olika räntebindningsperioder efter respektive låntagares förutsättningar.

Exempel på räntebindingstider. Respektive bolag fastställer tid utifrån dess förutsättningar. I kombination med intervallet för räntebindingstid ska durationen i portföljen vara maximalt 4 år med högst tillåtna avvikelse om +1 / -2 år.

Ränteförfall	Min	Max
1 år	25%	45%
1-2år	10%	20%
2-3år	10%	20%
3-4år	10%	20%
4-5år	10%	20%
5-6år	0%	10%
6-7år	0%	10%
7-8år	0%	10%
8-9år	0%	10%
9-10år	0%	10%

3.4.3 VALUTARISK

Valutarisker får inte tas vid upplåning. Sker upplåningen i utländsk valuta ska valutarisken försäkras bort.

Vid köp av varor och tjänster med betalning i utländsk valuta och med framtida betalning ska valutarisken elimineras med hjälp av terminskontrakt om inköpen avser större belopp.

3.4.4 LIKVIDITETSRISK – PLACERING AV TILLGÅNGAR

Likviditetsrisken innebär bland annat att en god betalningsberedskap inte kan upprätthållas det vill säga att kommunen inte har tillgång till likvida medel vid förutsedda utbetalningstillfällena. Med god betalningsberedskap avses att inom en vecka kunna frigöra medel motsvarande en månads löpande utgifter för innevarande budgetår. Grunden till god betalningsberedskap bygger främst på koncernsamordning. Vissa typer av garantier kan också förekomma.

För att tillförsäkra omsättningsbarheten ska samtliga tillgångar vara placerade i likvida instrument som vid varje tidpunkt kan säljas. Följande instrument är tillåtna med maximalt ett års återstående löptid:

- Kortfristig utlåning till kommunägda företag
- Statsskuldväxlar obegränsat max belopp
- Kommun-landstingscertifikat
- Statsobligationer
- Kommunobligationer
- Bostadsobligationer
- Obligationer utgivna under MTN-program
- Bank-/specialinlåning i bank med verksamhet i Sverige
- Deposition i bank med verksamhet i Sverige
- Certifikat mm i företag med rating K1
- Kommuninvest Svensk kommunobligation

3.4.5 DERIVATINSTRUMENT

För samtliga derivatinstrument gäller att de endast får användas under förutsättning att det finns en koppling till underliggande position. Derivatinstrument får användas endast för att minska och sprida riskerna inom givna mandat.

Nedanstående finansiella instrument får användas:

- Ränteterminer
- FRA (Future Rate Agreement),
- Räntheoptioner, (cap & floor)
- Ränte- och valutaswap

Externa swappar får endast ske med följande godkända motparter:

Löptid	Motparten ska minst ha rating enligt nedan:
1 år eller längre	Standard & Poor's: AA- Moody's: Aa3 Svenska motparter enligt nedan.
Upp till 365 dagar	Standard & Poor's: A-1 Moody's: P-1 Svenska motparter enligt nedan.

Följande svenska motparter accepteras:

- Skandinaviska Enskilda Banken AB
- Swedbank AB
- Nordea AB
- Svenska Handelsbanken AB

Utställande av option får endast göras under förutsättning att underliggande värde för den utställda optionen uppgår till högst det underliggande värdet för den köpta optionen.

I den mån lån i utländsk valuta förekommer ska handel med terminer i utländsk valuta tillåtas. Detta endast under förutsättning att underliggande positioner finns och att detta görs enbart i syfte att minska riskerna.

3.4.6 STRUKTURERADE LÅN

Strukturerade lån är tillåtna för maximalt 10 % av låneportföljen.

3.4.7 FÖRFINANSIERING

Förfinansiering, så kallade forwardslån, får ske med ett belopp motsvarande högst 10 % av totala låneportföljen.

Upplåning som uteslutande syftar till att skaffa medel för placering med ränteförtjänst (arbitrageaffärer) är inte tillåten.

3.5 RAPPORTERING

Rapportering syftar till att löpande informera om skuldportföljens sammansättning.

3.5.1 RAPPORTERING

Vid varje styrelsemöte ska rapporter över skuldportföljens status upprättas och lämnas till respektive bolagsstyrelse. Dessa rapporter ska innehålla följande uppgifter:

- Skuldportföljens sammansättning avseende volym
- Förändring av skuldportföljens sammansättning enligt ovan sedan föregående rapport
- Skuldportföljens genomsnittliga räntesats
- Skuldportföljens genomsnittliga kredit- och räntebindningstid

- Omfattningen av skuldportföljens derivat
  - swapar
  - terminer
  - optioner
- Aktuell likviditetssituation
- Likviditetsprognos

Avvikelser mot finanspolicy samt dessa och eventuella övriga riktlinjer ska rapporteras snarast möjligt.

Till kommunstyrelsen ska rapportering ske vid delårsrapport och årsbokslut. Rapporten ska innehålla:

- Skuldportföljens sammansättning avseende volym
- Förändring av skuldportföljens sammansättning enligt ovan sedan föregående rapport
- Skuldportföljens genomsnittliga räntesats
- Skuldportföljens genomsnittliga kredit- och räntebindningstid
- Omfattningen av skuldportföljens derivat
  - swapar
  - terminer
  - optioner
- Volymen av kommunens samtliga borgensåtagande
- Likviditetsprognos

4. ORDLISTA

Cap	Ett med option besläktat instrument, som innebär att låntagaren betalar en premie för rätten att inte behöva betala räntor över en viss nivå.
Derivatinstrument	Riskhanteringsinstrument vars värde eller pris baseras på värdet av ett underliggande värdepapper.
Duration	Visar vägd genomsnittlig återstående löptid. Durationen bestäms av kreditens återstående löptid, storlek och räntenivån.
Floor	Ett med option besläktat instrument, som innebär att låntagaren åtar sig att i anslutning till t ex ett lån med rörlig ränta, betala en viss ränta även om marknadsräntorna sjunker under denna nivå.
FRA	En överenskommelse mellan två parter om framtida räntebetalningar. Den i förväg bestämda räntan blir den man betalar oavsett vad som hänt med marknadsräntan.
Förfinansiering	Fördelaktig tidigareläggning av upplåning som inte omgående behövs för investeringens finansiering eller för refinansiering av befintlig lånestock.
MTN	Medium Term Notes. Lån upptas genom utgivande av skuldebrev.
Obligation	Skuldebrev med löptid över ett år.
Option	Avtal mellan två parter vilket reglerar köp eller försäljning av ett värdepapper.
Rating	Av kreditvärderingsinstitut gjord bedömning av sannolikheten för att en skuld kommer att regleras på överenskommen tidpunkt.

Klassificering av långfristig upplåning

Kreditvärdighet	Mycket Hög	Hög	Spekulativ	Mycket låg
S&P	AAA - AA	A - BBB	BB - B	CCC - D
Moody's	Aaa - Aa	A - Baa	Ba - B	Caa - C

Klassificering av kortfristig upplåning

Kreditvärdighet	Mycket Hög	Hög	Spekulativ	Mycket låg
S&P	K1	K2	K3	K4, K5
Moody's	P-1	P-2	P-3	Not P

Ränteoption	Option vars underliggande tillgång är en räntebärande tillgång.
-------------	---

Ränteswap	Innebär att två parter byter räntebetalningsströmmar utan något byte av reverser. Skuldförhållandet kvarstår oförändrat. En ränteswap används för att byta en rörlig ränta mot en fast och vice versa.
Strukturerat lån	Ett lån som kombinerar olika typer av räntor. Ett lån med rörlig ränta kan övergå till att bli fast ränta om den rörliga räntan överstiger en viss nivå.
Terminskontrakt	Avtal med skyldigheten att köpa eller sälja en viss tillgång till ett förutbestämt pris vid en viss tidpunkt.
Valutaswap	Innebär att två parter byter valutor under en viss tid för att sedan byta tillbaka, vilket kan jämföras med att man skapat ett kronlån.